Het Hogeland College

REGLEMENT EXAMEN HAVO - VWO
Warffum 2026 – 2027

Vastgesteld met instemming van de Medezeggenschapsraad d.d. 24 september 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

1. Begrippenlijst **3**

2. Algemene bepalingen **5**

Artikel 1: Het examen 5

Artikel 2: Maatregelen bij onregelmatigheden 5

Artikel 3: Beroep tegen beslissingen van de directeur 5

Artikel 4: Commissie van beroep 6

3. Regeling schoolexamen **7**

Artikel 5: Het schoolexamen 7

Artikel 6: Toetsen van kennis, inzicht en vaardigheden 7

Artikel 7: Inlevertermijnen en deadlines van examenonderdelen 8

Artikel 8: Beoordeling 8

Artikel 9: Bezwaar tegen beoordeling 9

Artikel 10: Mededeling beoordeling schoolexamen 9

Artikel 11: Deelname aan het schoolexamen en verhindering van de kandidaat 9

Artikel 12: Gevolgen van verzuim bij schoolexamens 10

Artikel 13: Gedragsregels tijdens de zittingen van het schoolexamen 10

Artikel 14: Herkansing 11

Artikel 15: Bevordering 11

Artikel 16: Doubleren en overstappen 12

Artikel 17: Afwijking wijze van examineren 13

Artikel 18: Vervroegd examen 13

Artikel 19: Vak afsluiten op hoger niveau 14

Artikel 20: Ontheffingen en vrijstellingen 14

Artikel 21: Examencommissie 14

Artikel 22: Examensecretaris 15

Artikel 23: Onvoorziene gevallen 15

4. Regeling centraal examen 2026 – 2027 ..... **16**

Artikel 24: Beoordeling schoolexamen 16

Artikel 25: Eindbeoordeling 16

Artikel 26: Uitslag 16

Artikel 27: Herkansing 17

Artikel 28: Recht op inzage en bewaartermijn centraal examen 17

Bijlage 1: protocol inzage in beoordeeld examenwerk en bezwaar tegen toegekende score **18**

Voorwoord

Dit examenreglement bevat, zoals artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 voorschrijft, de formele regels en afspraken die relevant zijn voor de examinering van de schoolexamens en van de centrale examens. Hierin staat onder meer beschreven: de regels voor de organisatie en de gang van zaken tijdens de schoolexamens en de centrale examens, informatie over onvoorziene omstandigheden, onregelmatigheden en bijbehorende maatregelen, inhaal- en herkansingsmogelijkheden van de schoolexamens en de samenstelling van de commissie van beroep. Het examenreglement wordt elk jaar geactualiseerd door de examencommissie waarna dit wordt voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. Pas na instemming van de medezeggenschapsraad wordt het examenreglement van kracht waarna het aan de inspectie en aan de kandidaten wordt verstrekt. Dit dient uiterlijk 1 oktober te zijn geschied.

1. Begrippenlijst

Afronden op één decimaal:	de eerste decimaal van het getal wordt met één verhoogd als de tweede decimaal vijf of hoger is. Is de tweede decimaal vier of lager, dan verandert de eerste decimaal niet.
Afronden op een geheel getal:	het getal voor de komma wordt met één verhoogd indien het eerste cijfer achter de komma een vijf of hoger is. Is het eerste cijfer achter de komma vier of lager dan verandert het getal voor de komma niet.
Bevoegd gezag:	het stichtingsbestuur.
Bevordering:	toelating tot het onderwijs in een volgend leerjaar.
Centraal examen (CE):	toetsen van vakken die tijdens het landelijk examen worden afgenomen.
Combinatiecijfer:	het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor het profielwerkstuk, culturele en kunstzinnige vorming en maatschappijleer.
Commissie van beroep:	commissie ingesteld in geval van beroep tegen een maatregel of beslissing van de directeur in geval van enige onregelmatigheid of ten aanzien van een beoordeling.
Directeur:	de rector van Het Hogeland College of de namens deze daartoe gemandateerde.
Doubleren:	het nogmaals deelnemen aan het onderwijs van een bepaald leerjaar.
Examencommissie:	commissie ingesteld om de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen.
Examendossier:	het geheel van documentatie van de onderdelen van het schoolexamen zoals die door de kandidaat zijn gemaakt.
Examenonderdeel:	een toets, praktische opdracht, handelingsdeel of profielwerkstuk die onderdeel uitmaakt van het schoolexamen of het centraal examen.
Examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
Handelingsdeel:	verplichte opdracht zonder weging, die onderdeel uitmaakt van het schoolexamen en die minimaal met een voldoende moet zijn afgesloten om tot een afgerond schoolexamen te kunnen komen
Herexamen:	het afleggen van een extra toets met het doel één punt extra te halen op het overgangscijfer van een vak om zo alsnog bevorderd te kunnen worden naar een volgend leerjaar.
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Herkansingstoets:	opnieuw afleggen van een toets, nadat ook aan het eerste reguliere afnamemoment is deelgenomen.
Inhaaltoets:	het voor de eerste maal afleggen van een toets, nadat het eerste reguliere afnamemoment gemist is.
Inspectie:	de inspectie bedoeld in artikel 3 van de Wet op het onderwijstoezicht.
Kandidaat:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
Onderwijsprogramma:	een beschrijving van alle onderdelen van een leerjaar waarvoor een beoordeling wordt gegeven.

Onregelmatigheid:	een handeling of serie handelingen van de kandidaat die in strijd is met gedragsregels ten aanzien van het examen zoals die voortvloeien uit dit examenreglement en/of een handeling of serie handelingen van de kandidaat die in strijd geacht kan worden met het door de overheid voorgeschreven individuele karakter van examinering.[1]
Praktische opdracht:	een opdracht, een presentatie daaronder begrepen, waarin in de eerste plaats vaardigheden aan de orde komen, gekoppeld aan kennis en inzicht, die van betekenis zijn in het desbetreffende vak en waarvoor een beoordeling in de vorm van een cijfer wordt gegeven.
Profiel:	het profiel bedoeld in artikel 2.20 WVO 2020
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting: de beschrijving van alle onderdelen van het schoolexamen. Het PTA wordt jaarlijks opgesteld en voor 1 oktober via Magister aan de kandidaat verstrekt.
Profielwerkstuk:	werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 440 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo (art. 3 uitvoeringsbesluit WVO 2020).
Schoolexamen (SE):	het geheel van praktische opdrachten, toetsen en handelingsdelen zoals in het programma van toetsing en afsluiting vastgelegd.
Tekort:	een 5 telt voor 1 tekort, een 4 voor 2 tekorten en een 3 voor 3 tekorten.
Toets:	een proeve van bekwaamheid die onderdeel uitmaakt van het schoolexamen.
Uitvoeringsbesluit WVO 2020:	besluit met nadere regels over de inrichting, examinering en bekostiging van en deelname aan het voortgezet onderwijs behoren bij de WVO 2020
Vakken, af te sluiten:	vakken waarvoor geen centraal examen bestaat, maar die worden afgesloten met een schoolexamen, te weten CKV, maatschappijleer, rekenen, lichamelijke opvoeding, NLT en wiskunde D.
Voortgangstoets	een proeve van bekwaamheid die onderdeel uitmaakt van het onderwijsprogramma.
Wettelijke vertegenwoordigers:	ouder(s), voogd(en) en/of verzorger(s) van de kandidaat.
WVO 2020:	Wet voortgezet onderwijs 2020

Het schoolexamen, zoals voorgeschreven in hoofdstuk 3 van het uitvoeringsbesluit WVO 2020 vindt voor de afdelingen vwo en havo van Het Hogeland College in het schooljaar 2026-2027 plaats volgens de hieronder weergegeven opzet en bepalingen:

[1] Toelichting: het begrip "onregelmatigheid" wordt in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van de overheid niet nader uitgewerkt. Natuurlijk vallen onder het begrip "onregelmatigheid" onder andere, maar niet uitsluitend: spieken, praten tijdens het examen en frauderen. Hieronder vallen ook passieve vormen van fraude zoals het laten inzien van eigen werk door anderen of het maken van een foto van het werk, alsmede het bij je dragen van een mobiele telefoon, het bij je hebben van een smartwatch, te laat komen of niet op komen dagen bij een examen en examenwerk niet tijdig inleveren. De hiervoor genoemde onregelmatigheden hebben betrekking op zowel het centraal schriftelijk examen, onderdelen van het examendossier als voortgangstoetsen. De sanctiemogelijkheden bij geconstateerde onregelmatigheden zijn door de wetgever voorgeschreven (zie het betreffende artikel).

2. Algemene bepalingen

Artikel 1: Het examen

1. De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.
2. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.
3. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen of uit een schoolexamen en een centraal examen.
4. Het schoolexamen bestaat uit schriftelijke en mondelinge toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk.

Artikel 2: Maatregelen bij onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen (examendossier en centraal schriftelijk examen) of ten aanzien van voortgangstoetsen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur na onderzoek en op advies van de examencommissie maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
   a. het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het schoolexamen, een voortgangstoets of praktische opdracht of het centraal examen.
   b. het ontzeggen van de deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen, het onderwijsprogramma of het centraal examen.
   c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, het onderwijsprogramma of het centraal examen.
   d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
3. Alvorens een beslissing ingevolge de tekst onder 2.2 wordt genomen, hoort (een lid van) de examencommissie de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De examencommissie brengt advies uit aan de directeur. De directeur deelt de beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In die schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 3. In het geval van onregelmatigheden bij het centraal schriftelijk examen, wordt de schriftelijke mededeling tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

Artikel 3: Beroep tegen beslissingen van de directeur

1. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur (zie artikel 2 en artikel 9) in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Het beroep wordt binnen vijf werkdagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingediend, met afschrift aan de directeur.
2. De commissie van beroep stelt een onderzoek in en neemt een beslissing binnen twee weken tenzij zij de termijn, met redenen omkleed, heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
3. De commissie van beroep stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid gesteld zal worden het examenonderdeel geheel of gedeeltelijk af te leggen.
4. De commissie van beroep deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de directeur en aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.

Artikel 4: Commissie van beroep

1. De commissie van beroep bestaat uit drie leden.
2. De leden en de plaatsvervangende leden worden benoemd door het bevoegd gezag.
3. Niet tot lid van de commissie kunnen worden aangewezen de directeur, de leden van de examencommissie en de examinatoren.
4. Het postadres van de commissie van beroep is:
   Postbus 10
   9989 ZG Warffum

3. Regeling schoolexamen

Artikel 5: Het schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt geheel door de school georganiseerd.
2. De termijn voor het afleggen van het schoolexamen begint bij toelating van de kandidaat tot het vierde leerjaar en nadat de kandidaat kennis heeft kunnen nemen van dit examenreglement.
3. Schriftelijke toetsen worden binnen 10 werkdagen nadat ze zijn gemaakt, gecorrigeerd en voorzien van een beoordeling, besproken met de leerling.[2]
4. Het schoolexamen wordt uiterlijk 10 kalenderdagen voor aanvang van het centraal examen afgesloten. Voor praktische opdrachten en handelingsdelen gelden inleverdata die in het PTA zijn opgenomen.
5. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier en wordt als volgt gedocumenteerd:
   a. de door de kandidaten behaalde resultaten worden centraal op een beoordelingsoverzicht bewaard.
   b. de examinator bewaart een exemplaar van de opgaven en van het toegepaste beoordelingsmodel.
   c. de examinator bewaart gemaakte praktische opdrachten, handelingsopdrachten en werkstukken die onderdeel vormen van het examendossier tot en met 31 juli van het jaar waarin het examen wordt afgelegd.
   d. de examinator bewaart het gemaakte werk van de onderdelen van het examendossier die niet vermeld staan in lid c minimaal tot en met 31 juli van het betreffende schooljaar.
   e. voor de kandidaat en zijn/haar wettelijke vertegenwoordigers zijn de behaalde resultaten zichtbaar in Magister.
   f. indien de behaalde resultaten naar het oordeel van de kandidaat niet correct zijn weergegeven in Magister, deelt de kandidaat dit binnen een week mede aan de examensecretaris.
   g. de kandidaat en de examinator zijn beide verantwoordelijk voor en houder van alle dossiers inzake een praktische opdracht of handelingsdeel. Indien de kandidaat één of meer nog te beoordelen dossieronderdelen niet kan overleggen, worden deze onderdelen als niet voltooid beschouwd.
   h. de kandidaat en de examinator zijn verantwoordelijk voor en houder van het profielwerkstuk.
   i. de examinator van het profielwerkstuk legt schriftelijk zijn beoordeling vast. Op verzoek van de kandidaat kan hem hiervan een kopie worden uitgereikt. N.B. De beoordelingsprocedure van het profielwerkstuk is in een apart document vastgelegd, dat de kandidaat via Magister krijgt toegestuurd.
6. Het door de kandidaat gemaakte schoolexamenwerk en de beoordeling wordt niet aan de kandidaat meegegeven. Wel heeft de kandidaat en de ouders of wettelijke vertegenwoordigers recht op inzage van het schoolexamenwerk. Hierbij moet een vertegenwoordiger van de school aanwezig zijn. Indien hierbij blijkt dat de beoordeling foutief in Magister is genoteerd, past de examinator dit zo snel mogelijk, doch in ieder geval binnen vijf werkdagen aan.
7. De sectie bepaalt of de opgaven van het gemaakte schoolexamen aan de kandidaat worden verstrekt.
8. Het gemaakte schoolexamenwerk behoudt ten alle tijde zijn geldigheid, tenzij artikel 2 van toepassing is.

Artikel 6: Toetsen van kennis, inzicht en vaardigheden

1. De resultaten voor het schoolexamen komen tot stand door beoordelingen van de praktische opdrachten, de handelingsdelen, het profielwerkstuk en de toetsen.
2. Voor ieder vak wordt in het PTA vermeld welke schoolexamens in welke periode worden afgenomen en welke stof er voor de afzonderlijke toetsen bestudeerd moet worden. Tevens worden de wegingen van de verschillende schoolexamens vermeld.
3. Aan het eind van de periodes waarin een schooljaar is verdeeld, worden de toetsen afgenomen (zie ook lid 5).

[2] De kandidaat dient er rekening mee te houden dat de periode tussen enerzijds het laatste schoolexamen, de laatste herkansing of het herexamen en de beoordelingen daarvan, anderzijds het centraal examen, in sommige cursusjaren minder dan drie weken bedraagt.

4. Tijdens deze toetsperiodes worden op één dag niet meer dan drie onderdelen van het schoolexamen getoetst.
5. Er kunnen ook toetsen worden afgenomen buiten de in artikel 6 lid 3 genoemde toetsperiodes. De data waarop deze toetsen worden afgenomen en de stof die ervoor bestudeerd moet worden, worden tijdig, ten minste vijf werkdagen van tevoren, bekend gemaakt.
6. Indien een toets op mondelinge wijze plaatsvindt, wordt deze opgenomen. De opname wordt tot een maand na het bekendmaken van de beoordeling bewaard.
7. Wanneer voor het afnemen van een onderdeel van het schoolexamen een landelijke adviesperiode geldt, wordt dit onderdeel binnen deze periode afgenomen.
8. De beschikbare tijd voor de toetsing van onderdelen van het schoolexamen staat vermeld in het PTA.
9. Uiterlijk een week voor de aanvang van de toetsperiode wordt het toetsrooster uitgereikt.

Artikel 7: Inlevertermijnen en deadlines van examenonderdelen

1. In het PTA staat vermeld wanneer praktische opdrachten en handelingsdelen moeten worden ingeleverd of moeten zijn afgerond. Het traject van het profielwerkstuk bevat meerdere inlevermomenten. Dit traject is in het PTA vastgelegd.
2. Wanneer een kandidaat niet op de vastgestelde datum het vereiste heeft ingeleverd of heeft afgerond, geldt het volgende:
   a. de examinator maakt altijd melding van genoemd gegeven bij de directeur.
   b. de kandidaat (en bij minderjarigheid ook diens wettelijk vertegenwoordigers) ontvangt schriftelijk bericht van het feit dat hij in gebreke is gebleven.
   c. de kandidaat krijgt bij hoge uitzondering en dit ter beoordeling van de directeur nog 5 werkdagen om alsnog tot inlevering dan wel afronding van het betreffende programmaonderdeel te komen.
   d. indien de opdracht na de termijn uit lid c nog steeds niet naar behoren is ingeleverd of afgerond, is sprake van onregelmatigheid en wordt gehandeld volgens artikel 2 van dit reglement.

Artikel 8: Beoordeling

1. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel meetelt, stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk op de hoogte, door het cijfer in te voeren in de betreffende cijferkolom in Magister, doch in ieder geval binnen 10 werkdagen nadat de toets is gemaakt. Voor de praktische opdrachten en handelingsdelen geldt een termijn van maximaal 15 werkdagen na inlevering.
2. Aan ieder onderdeel wordt een cijfer, uitgedrukt in één decimaal toegekend. De beoordeling van het profielwerkstuk wordt als enige uitgedrukt in een geheel getal.
3. Het gewicht dat aan toetsen en opdrachten wordt toegekend voor de berekening van het eindcijfer voor het SE, wordt vastgesteld door de sectie of door een groep van verwante secties. Dit gewicht wordt als een weegfactor in het PTA opgenomen.
4. De examinator bepaalt aan de hand van de beoordelingen bedoeld onder het eerste en tweede lid het eindcijfer voor het schoolexamen van het desbetreffende vak. Voor zover voor de afzonderlijke onderdelen een bepaald gewicht is toegekend, volgt de examinator deze gewichtstoekenning.
5. Indien een kandidaat voor (een onderdeel van) een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd, bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
6. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een getal met één decimaal. Indien het gemiddelde zoals bedoeld in lid 3 en 5 meer dan één decimaal heeft, wordt het afgerond op één decimaal.
7. In afwijking van 8.4, 8.5 en 8.6 wordt het vak Lichamelijke Opvoeding (LO) uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met *'onvoldoende*, *'voldoende'* of *'goed.*[3]
8. Leerlingen die geen examen afleggen in het vak wiskunde maken een schoolexamen rekenen. Dit schoolexamen telt niet mee in de uitslagbepaling.

[3] Zie voor de consequenties van een beoordeling met 'onvoldoende' artikel 26.

Artikel 9: Bezwaar tegen beoordeling

1. Indien een leerling en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers bezwaar maken tegen een beoordeling, doen zij dat in eerste instantie bij de betrokken examinator.
2. Indien de leerling en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers het niet eens zijn met de uitleg van de examinator, wordt door de examinator de examencommissie ingeschakeld die in overleg met de betrokken examinator en in overleg met de leerling en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers een onderzoek instelt. De uitkomsten van dit onderzoek worden aan de directeur gecommuniceerd. Deze neemt een besluit dat naar de leerling en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers en aan de betrokken examinator wordt gecommuniceerd.
3. Als de leerling en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers ook na hernieuwde uitleg bezwaar maken tegen de beoordeling, kan de leerling in beroep gaan bij de directeur.
4. Tegen de beslissing van de directeur kan de leerling in beroep gaan bij de commissie van beroep (zie artikel 4).

Artikel 10: Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor aanvang van het centraal examen 2027 - uiterlijk 10 kalenderdagen voor aanvang - deelt de directeur de examenkandidaat schriftelijk, en ondertekend door zowel de directeur als examensecretaris, mee:
   a. een overzicht per vak van de behaalde cijfers op alle onderdelen van dat vak plus de eindbeoordeling van dat schoolexamenvak.
   b. de beoordeling van vakken of onderdelen van vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.
   c. het combinatiecijfer: het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor het profielwerkstuk, CKV en maatschappijleer.

   De kandidaat tekent hierbij voor ontvangst.
2. Indien de weergave van de behaalde resultaten niet juist is naar het oordeel van de kandidaat, reageert laatstgenoemde binnen 24 uur na uitreiking van het overzicht bij zijn teamleider.
3. Indien een kandidaat het schoolexamen niet heeft afgerond, wordt de kandidaat hiervan voor aanvang van het centraal examen schriftelijk op de hoogte gesteld door de directeur (zie ook artikel 26).
4. De beoordeling voor het schoolexamen blijft bij deelname aan het Centraal Examen in het tweede of derde tijdvak van hetzelfde jaar van kracht.

Artikel 11: Deelname aan het schoolexamen en verhindering van de kandidaat

1. De kandidaat is verplicht aan alle examenonderdelen deel te nemen en het vereiste werk tijdig in te leveren.
2. De kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na aanvang van de zitting tot het examenlokaal toegelaten worden, met uitzondering van zittingen zoals beschreven in lid 3. De kandidaat die later dan het aanvangstijdstip is toegelaten, levert het werk in op het tijdstip dat voor de overige kandidaten geldt.
3. Na aanvang van een zitting van een schoolexamen luistervaardigheid worden geen kandidaten meer tot de examenruimte toegelaten.
4. Indien een kandidaat door ziekte of door andere vorm van overmacht, niet in staat is aan enig onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, dienen de wettelijke vertegenwoordigers dit voor of op de dag van het schoolexamen (en wel voor 08.00 uur ‘s ochtends) schriftelijk of telefonisch aan de teamleider van de desbetreffende afdeling te melden. Indien de melding telefonisch is gedaan, moet de telefonische melding schriftelijk worden bevestigd door de wettelijke vertegenwoordigers aan de teamleider.
5. Te allen tijde bepaalt de directeur of de kandidaat om een geldige reden verhinderd was.[4]
6. De directeur kan toestaan dat een kandidaat wegens ziekte of zwaarwegende redenen een onderdeel van het examen verzuimt dan wel op een ander tijdstip verricht.
7. Indien een kandidaat met een geldige reden niet in staat is geweest aan de verplichtingen van het schoolexamen, voortvloeiend uit het gestelde in lid 1 te voldoen, bepaalt de directeur het

[4] Zie voor gevolgen van verzuim bij een schoolexamenonderdeel artikel 12.

moment waarop de kandidaat alsnog in de gelegenheid wordt gesteld aan de betreffende verplichtingen te voldoen. Behoudens bijzondere omstandigheden kiest de directeur tijdens de eerstvolgende herkansingsperiode.

8. Indien een kandidaat tijdens het schoolexamen onwel wordt, informeert de surveillant zo snel mogelijk de directeur. De directeur zal in overleg met de kandidaat bepalen hoe er verder gehandeld wordt. Er zijn vier mogelijkheden:
   a. De kandidaat is gedurende de zitting nog in staat om het schoolexamen af te ronden. In dat geval kan de kandidaat teruggaan naar het examenlokaal en kan de resterende beschikbare tijd voor het examen worden verlengd met de als gevolg van het onwel worden gemiste tijd.
   b. De kandidaat kan later op dezelfde dag het schoolexamen afronden. In dat geval wordt de kandidaat in de tussenliggende tijd in quarantaine gehouden. De kandidaat krijgt alle door het onwel worden gemiste tijd toegekend.
   c. De kandidaat kan het schoolexamenwerk alsnog inleveren. Dit kan wenselijk zijn als de kandidaat bijvoorbeeld pas tegen het einde van de zitting onwel is geworden en de kandidaat al klaar was met het schoolexamen.
   d. De directeur kan het schoolexamenwerk ongeldig verklaren. In dat geval wordt er gehandeld conform artikel 12.
9. Indien door onvoorziene omstandigheden (zoals het afgaan van een brandalarm of het onwel worden van een surveillant) de aflegging van het schoolexamen van meerdere kandidaten gestoord wordt, overlegt de directeur met alle betrokken kandidaten hoe er verder gehandeld wordt. De mogelijkheden hiervoor zijn vermeld in lid 8 en de uitkomst kan per kandidaat verschillen.

Artikel 12: Gevolgen van verzuim bij schoolexamens

1. Wanneer een kandidaat (dan wel zijn wettelijke vertegenwoordigers) in gebreke blijft betreffende de melding bedoeld in artikel 11.4, wordt de kandidaat geacht ongeoorloofd afwezig te zijn geweest. In dat geval kunnen de maatregelen genoemd in artikel 2 toegepast worden.
2. Een toets die om geldige redenen niet in het eerste reguliere afnamemoment wordt afgelegd, moet worden ingehaald op de vastgestelde herkansingsdag(en) die volgt op de betreffende toetsperiode. Een inhaaltoets mag alleen worden afgelegd als is voldaan aan het gestelde in artikel 11.4.
3. Als een toets en vervolgens ook de inhaaltoets om een geldige reden wordt gemist, kan – na instemming van de directeur - een speciale regeling getroffen worden.
4. Een inhaaltoets kan niet worden herkanst en een herkansingstoets kan niet worden ingehaald. De directeur kan in bepaalde gevallen toestemming geven om van deze bepaling af te wijken.
5. Behalve ziekte of achteraf vastgestelde overmacht wordt als geldige reden voor afwezigheid tijdens een toets, alleen aanvaard de van tevoren nadrukkelijk door de directeur gegeven toestemming voor de afwezigheid, die slechts in uitzonderlijke gevallen gegeven wordt en bijvoorbeeld niet wegens deelneming aan een rijexamen of het bezoeken van een vervolgopleiding.
6. Een kandidaat dient 5 werkdagen voor de door de school geplande datum van een mondeling schoolexamen literatuur zijn door de examinator goedgekeurd leesdossier ingeleverd te hebben bij de examinator. Blijft een kandidaat zonder geldige reden in gebreke, dan kan het mondelinge schoolexamen niet plaatsvinden. Dit wordt beoordeeld als ongeoorloofd verzuim van de kandidaat. In dat geval kunnen de maatregelen genoemd in artikel 2 worden toegepast.

Artikel 13: Gedragsregels tijdens de zittingen van het schoolexamen

1. De kandidaat mag voor het uitvoeren van de examenopdrachten in het examenlokaal alleen die zaken meenemen die voor de voorgeschreven en toegestane uitvoering van de opgaven noodzakelijk zijn. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, boeken, elektronische apparatuur (zoals smartwatches en mobiele telefoons) en dergelijke behoren daar niet toe, met uitzondering van hetgeen beschreven is in lid 2. De persoonlijke bezittingen worden op de daartoe bestemde plaats neergezet.
2. De kandidaat mag tijdens examens gebruik maken van hulpmiddelen, zoals vermeld in de regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens die is vastgesteld door het College voor Toetsing en Examens. Indien er bij een schoolexamen uitzonderingen op de standaard hulpmiddelen van toepassing zijn, is dat in het PTA aangegeven.

Tevens mag de kandidaat beperkt eet- en drinkwaren meenemen. Hierbij worden de bepalingen in lid 3 in acht genomen.

3. De toegestane hulpmiddelen bedoeld in lid 2 kunnen gecontroleerd worden voor of bij aanvang van de zitting door een toezichthouder. Indien het hulpmiddel ongeoorloofde informatie bevat, kan de toezichthouder bepalen dat de kandidaat geen gebruik mag maken van het hulpmiddel. De school stelt geen vervangend hulpmiddel ter beschikking.
4. Papier en kladpapier worden aan de kandidaat in het examenlokaal ter beschikking gesteld.
5. De kandidaat maakt het werk met pen in blauw of zwart, tenzij anders is aangegeven.
6. Het gebruik maken van correctielak, correctietape of inktgum is niet toegestaan.
7. Tijdens de zitting van het examen, evenals tijdens het uitdelen van het werk, dient er volkomen stilte in het examenlokaal te heersen.[5]
8. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zich zonder toestemming van de toezichthouder uit het examenlokaal te verwijderen.
9. Kandidaten dienen 5 minuten voor aanvang van de toets bij het lokaal aanwezig te zijn.
10. De kandidaat mag de zaal tijdens de zitting niet verlaten, met uitzondering van het interval dat 60 minuten na aanvang van de zitting begint en 15 minuten voor het einde van de zitting afloopt.
11. Aan het einde van de zitting levert de kandidaat het gemaakte werk, aantekeningen en opgaven in. Gemaakt werk dat door de kandidaat buiten het examenlokaal is gebracht, mag niet meer worden ingeleverd dan wel door de toezichthouder worden ingenomen.

Artikel 14: Herkansing

Elke leerling kan gebruik maken van één herkansingsmogelijkheid per lesperiode. In deze herkansingsmogelijkheid is het mogelijk één schoolexamen te herkansen, die volgens het PTA in die periode wordt aangeboden en waarbij in het PTA is vermeld dat de toets herkansbaar is. Een extra herkansing wordt geboden aan overstappers en doublanten die als gevolg van een wijziging in het PTA schoolexamens van een eerder schooljaar moeten inhalen (zie artikel 16).
Voor deze herkansingsmogelijkheid gelden de volgende regels:
Elke kandidaat kan gebruik maken van de volgende herkansingsmogelijkheden ten aanzien van toetsen die onderdeel uitmaken van het examendossier:

1. Als toetscijfer voor het betreffende schoolexamen geldt het hoogst door de kandidaat behaalde cijfer.
2. In het PTA staat vermeld welke toetsen herkanst kunnen worden.
3. De leerling moet het profielwerkstuk verbeteren indien het resultaat een 3 of lager is. Dit gaat ten koste van één herkansingsmogelijkheid in periode 3. Grond hiervoor is dat de leerling volgens artikel 24 en 26 niet kan slagen indien het resultaat niet ten minste een 4 bedraagt.
4. Deelname aan een herkansing kan alleen plaatsvinden na (digitale) aanmelding bij de teamleider van de desbetreffende afdeling vóór een aangegeven tijdstip.
5. Indien een leerling een praktische opdracht of een handelingsdeel niet tijdig inlevert, kan de directeur overgaan tot maatregelen als lesontzegging en verplichte aanwezigheid op school buiten het lesrooster van de desbetreffende leerling om.

Artikel 15: Bevordering

1. Bij de bevordering wordt gekeken naar de resultaten op het eindrapport. Dit eindrapport bestaat uit de op gehele getallen afgeronde cijfers van de verschillende vakken en het combinatiecijfer. Er zijn een paar bijzonderheden:
   a. Het cijfer voor het kunstvak is het gemiddelde van het op één decimaal afgeronde cijfer voor kunst algemeen en het op één decimaal afgeronde cijfer voor het specifieke kunstonderdeel (drama, muziek of beeldende vormgeving). Voor havo 4 geldt een uitzondering op deze cijferberekening voor het kunstvak. Het op één decimaal afgeronde cijfer voor kunst algemeen telt in havo 4 25% mee en het op één decimaal afgeronde cijfer voor het specifieke kunstonderdeel 75%.
   b. De vakken LO en S&S worden niet met een cijfer beoordeeld, maar met: onvoldoende, voldoende of goed.

[5] Toelichting: ook tijdens het uitdelen van het werk dient volledige stilte in het examenlokaal te heersen. Dat betekent dat er dus door de kandidaten niet gesproken noch gefluisterd wordt, ook niet als het gaat om 'het lenen van een pen' of iets dergelijks. Overtreding van deze regel kan als een onregelmatigheid worden beschouwd.

c. Het combinatiecijfer is aan het eind van havo 5 en vwo 6 het gemiddelde van de eindcijfers voor maatschappijleer, het profielwerkstuk en het vak CKV.
Omdat deze cijfers pas in het eindexamenjaar compleet zijn, is het combinatiecijfer:
   - in havo 4 het cijfer voor maatschappijleer en CKV,
   - in vwo 5 het gemiddelde van de eindcijfers voor maatschappijleer en CKV.
   - in vwo 5 voor leerlingen met het vak Latijn, het eindcijfer voor maatschappijleer.

2. Een leerling wordt bevorderd van havo 4 naar havo 5, of van vwo 4 naar vwo 5, of van vwo 5 naar vwo 6 indien:
   a. er niet meer dan één tekort op het eindrapport voorkomt, of:
   b. er twee tekorten op het eindrapport voorkomen en daarbij twee compensatiepunten behaald zijn, of:
   c. er één eindcijfer 5 en één eindcijfer 4 behaald zijn en daarbij drie compensatiepunten behaald zijn.
   d. bij de eindcijfers mag niet meer dan één 5 voorkomen in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde, de overige cijfers moeten minimaal een 6 zijn. Indien de leerling geen wiskunde heeft geldt deze regel alleen voor Nederlands en Engels.
   e. alle handelingsdelen naar behoren zijn afgerond en dat LO minimaal beoordeeld is met een voldoende.
   f. in vwo 4 geldt dat de beoordeling voor het vak 'Science en Society' voldoende moet zijn.
   g. bij het combinatiecijfer wordt voor toepassing van het gestelde in a t/m c het rapportcijfer vervangen door het gemiddelde SE-cijfer als dit laatste cijfer hoger is dan het rapportcijfer.
   h. Indien een leerling niet voldoet aan het in a-g gestelde, dan kan in specifieke gevallen een leerling alsnog worden ingebracht in de lerarenvergadering als bespreekgeval. De leerling kan uitsluitend ingebracht worden door een docent en/of studiecoach. De lerarenvergadering beslist uiteindelijk over de overgang.
   i. als een leerling niet kan worden bevorderd, brengt de lerarenvergadering advies uit met betrekking tot de voortzetting van de studie.
3. De toetsen en de praktische opdrachten behorend tot het examendossier leiden tot een cijfer voor het schoolexamen. Deze toetsen en opdrachten tellen eveneens mee voor het overgangsrapport.

Artikel 16: Doubleren en overstappen

1. Een leerling die niet bevorderd wordt in de bovenbouw havo/wo of een kandidaat die voor het eindexamen is gezakt, moet in principe alle examenonderdelen van het betreffende leerjaar overdoen. Openstaande schoolexamens van eerdere leerjaren, als gevolg van een wijziging het PTA, moeten eveneens worden ingehaald. Voor al deze schoolexamens gezamenlijk krijgt de leerling één mogelijkheid tot herkansing bovenop het in artikel 14 genoemde aantal herkansingen per schooljaar. De regels m.b.t. deze herkansing zijn identiek aan de regels genoemd in artikel 14.
2. Voor de volgende vakken geldt een speciale regeling bij doubleren of zakken:
   a. Voor het vak Science & Society in vwo 4 geldt dat de doubleur de modules moet volgen die met een onvoldoende zijn afgerond. De overige modules die beoordeeld zijn met een voldoende of goed hoeven niet gevolgd te worden.
   b. Voor het vak Maatschappijleer in havo 4 en vwo 5 geldt dat het vak niet opnieuw gevolgd hoeft te worden als het eindcijfer afgerond een 7 of hoger was. Is het eindcijfer lager dan worden alle onderdelen van het vak opnieuw gevolgd.
   c. Voor het vak CKV in havo 5 en vwo 5 geldt dat het vak niet opnieuw gevolgd hoeft te worden als de eindbeoordeling een 7 of hoger was. Is het eindcijfer lager dan worden alle onderdelen van het vak opnieuw gevolgd.
   Voor leerlingen die in schooljaar 2026-2027 voor de tweede keer het vierde leerjaar doen en afgerond een 7 of hoger op het gewogen gemiddelde van de examenonderdelen van CKV stonden, geldt dat zij kunnen starten met onderdelen van CKV van het vijfde leerjaar.
   d. Voor de deelvakken Kunst (beeldend, muziek, drama) in havo 5 en vwo 5 geldt dat de vakken niet opnieuw hoeven te worden gevolgd als de eindbeoordeling een 7 of hoger was.
   e. Voor het profielwerkstuk in havo 5 en vwo 6 geldt dat het niet opnieuw hoeft te worden gemaakt als het cijfer een 7 of hoger is.
   f. Voor het vak NLT geldt, vanwege het modulaire karakter van dit vak, dat modules niet opnieuw gevolgd hoeven te worden indien de beoordeling van de module afgerond op een geheel cijfer een 7 of hoger was.

3. Voor het profielwerkstuk (PWS) geldt in principe dat dit niet in het voorexamenjaar gemaakt wordt. Voor doubleurs kan hiervan worden afgeweken na toestemming van de teamleider. Gezakte kandidaten die hun PWS-cijfer willen verbeteren krijgen hiertoe de gelegenheid.
4. Voor praktische opdrachten, met uitzondering van die van de kunstvakken, geldt dat doubleurs en gezakte kandidaten deze niet opnieuw hoeven te maken als het op een geheel getal afgeronde cijfer een 7 of hoger is.
5. Een leerling die in het bezit is van het diploma havo kan overstappen naar het vijfde leerjaar van het vwo. De leerling is vrijgesteld van het vak Science & Society. Daarnaast kan de leerling een vrijstelling aanvragen voor de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming.
6. De door de gegeven vrijstelling(en) vrijgekomen studielasturen worden samen met de teamleider en nieuwe studiecoach nader ingevuld aan het begin van het schooljaar. De vrijgekomen studielast wordt per definitie op school ingevuld.

Artikel 17: Afwijking wijze van examineren

1. In geval van een handicap zoals slechtziendheid of dyslexie kan de directeur besluiten tot een afwijking van de gebruikelijke manier van examineren. In de meeste gevallen moet er een deskundigenverklaring overlegd worden om te kunnen besluiten tot een aangepaste manier van examineren. De aanpassing kan o.a. bestaan uit een verlenging van schriftelijke toetsen met ten hoogste 30 minuten.
2. Als een kandidaat minder dan zes jaar in Nederland is en Nederlands niet zijn moedertaal is, kan eveneens worden afgeweken van de gebruikelijke wijze van examineren. In dat geval kan de examentijd verlengd worden met ten hoogste 30 minuten en is het gebruik van een verklarend woordenboek toegestaan.
3. De regeling ten aanzien van verlenging bij toetsen is als volgt:
   10 minuten verlenging per klokuur tot maximaal 30 min.

Artikel 18: Vervroegd examen

Het is een kandidaat toegestaan om in vakken waarin centraal examen gedaan wordt, vervroegd examen te doen. Hiervoor dient de kandidaat een schriftelijk verzoek met bijbehorende motivatie in te dienen bij zijn teamleider en huidige vakdocent. Het besluit tot het mogen doen van vervroegd examen wordt genomen door de teamleider en de vaksectie. Advies wordt ingewonnen worden bij de lerarenvergadering. De kandidaat moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

a. de kandidaat moet in staat zijn om een groot deel van het programma zelfstandig door te werken;
b. de kandidaat volgt van het betreffende vak het PTA van het cohort van het jaar waarin de kandidaat examen aflegt;
c. het volledige PTA van het vak waarin vervroegd examen gedaan wordt, moet uitgevoerd zijn alvorens een kandidaat deel kan nemen aan het examen van dit vak;
d. er kan geen garantie gegeven worden dat het vak/de vakken waarin vervroegd examen wordt gedaan in het rooster van de kandidaat past/passen. Specifieke afspraken voor het volgen van de lessen worden gemaakt in overleg met de kandidaat, de wettelijke vertegenwoordiger(s), de docent(en) en de teamleider van de desbetreffende afdeling;
e. de kandidaat heeft het recht om, in de periode waarin de examenkandidaten van 5 havo/ 6 wo herkansingen maken, één onderdeel te herkansen voor het vak waarin de kandidaat vervroegd examen aflegt. Dit onderdeel dient een onderdeel te zijn uit de direct voorafgaande periode ;
f. het eindcijfer dat gehaald is voor het vak waarin vervroegd examen afgelegd is, telt mee als eindrapportcijfer van het leerjaar waarin de kandidaat zit.
g. na bekendwording van het cijfer uit de laatste toetsperiode van het examenjaar, wordt definitief besloten of de kandidaat opgaat voor het centraal schriftelijk examen. Alle partijen moeten ervan overtuigd zijn dat de kans op het halen van een voldoende als eindcijfer voor het vak reëel is.
h. de kandidaat en de wettelijke vertegenwoordigers zijn op de hoogte van het feit dat het behaalde examenresultaat meetelt in de zak- en slaagregeling.
i. de kandidaat en de wettelijke vertegenwoordigers zijn op de hoogte van het feit dat de kandidaat slechts 1 centraal schriftelijk examen mag herkansen.

j. indien de kandidaat doubleert, vervalt het behaalde resultaat voor het vak waarin de kandidaat examen heeft gedaan. Het resultaat van het centraal schriftelijk examen en in principe ook de gedane examenonderdelen van het examenjaar komen daarmee te vervallen.

Artikel 19: Vak afsluiten op hoger niveau

Een havokandidaat kan vakken op een hoger niveau afsluiten. Hiervoor dient de kandidaat een schriftelijk verzoek met bijbehorende motivatie in te dienen bij zijn teamleider en huidige vakdocent. Het besluit tot het mogen doen van examen op een hoger niveau wordt genomen door de teamleider en de vaksectie. Advies wordt ingewonnen worden bij de lerarenvergadering. Het afsluiten van een vak op hoger niveau gebeurt onder de volgende voorwaarden:

a. het hele PTA van het betreffende vak, waarin op hoger niveau examen gedaan wordt, moet volledig zijn afgerond voordat de kandidaat kan deelnemen aan het examen;
b. de kandidaat volgt van het betreffende vak het PTA van het cohort van het jaar waarin de kandidaat examen aflegt en ontvangt hiermee het individuele PTA;
c. er kan geen garantie gegeven worden dat het vak/de vakken waarin op een hoger niveau examen wordt afgelegd in het rooster van de kandidaat past/passen. Specifieke afspraken voor het volgen van de lessen worden gemaakt in overleg met de kandidaat, de wettelijke vertegenwoordiger(s), de docent(en) en de teamleider van de desbetreffende afdeling;
d. de kandidaat heeft geen recht op extra herkansingsmogelijkheden. De regeling, zoals vermeld in artikel 14 van het examenreglement, blijft van kracht.
e. De kandidaat en de wettelijke vertegenwoordigers zijn op de hoogte van de terugvaloptie (artikel 3.37 Uitvoeringsbesluit WVO 2020). De terugvaloptie houdt in dat een kandidaat die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau, alsnog eindexamen in dat vak kan afleggen op het niveau waarvoor de kandidaat is ingeschreven.
f. In het individuele PTA van de leerling is aangegeven hoe omgegaan wordt met de discrepantie tussen het schoolexamenprogramma op het vwo-niveau en het havoniveau. Indien in het PTA een schoolexamencijfer gegenereerd is op zowel havo- als vwo-niveau en er wordt gebruik gemaakt van de terugvaloptie (zie artikel 19 lid e), dan kan het schoolexamencijfer op het vwo-niveau na het eerste tijdvak en pas na toestemming van de inspectie veranderd worden in het schoolexamencijfer op het havoniveau.

Artikel 20: Ontheffingen en vrijstellingen

1. Een vwo-kandidaat die in het bezit is van een havodiploma is voor het vwo vrijgesteld voor het volgen van onderwijs in de vakken maatschappijleer en CKV.
2. De directeur kan een kandidaat ontheffing verlenen voor het volgen van onderwijs in een tweede moderne taal, te weten Duits of Frans, indien:
   a. De kandidaat een stoornis heeft die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuigelijke stoornis heeft die effect heeft op taal; of
   b. De kandidaat een andere moedertaal heeft dan de Nederlandse taal of de Friese taal; of
   c. De kandidaat onderwijs volgt in het profiel natuur en techniek of natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal naar verwachting verhindert dat de opleiding met goed gevolg wordt afgerond.

   In geval van een ontheffing, wordt de taal vervangen door een van de vakken of programmaonderdelen, genoemd in artikel 2.6 of 2.7 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020, met een normatieve studielast van ten minste 440 uren, ter keuze van de leerling.

Artikel 21: Examencommissie

1. De examencommissie heeft als functie om de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen. De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:
   a. Het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen).
   b. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
   c. Het opstellen van een voorstel voor het examenreglement.
   d. Het opstellen van een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting.

2. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en de overige uitgevoerde werkzaamheden en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.
3. Ten aanzien van de benoeming en samenstelling van de examencommissie het volgende:
    a. De benoeming en samenstelling geschiedt door het bevoegd gezag.
    b. De examencommissie is dusdanig samengesteld dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende is gewaarborgd.
    c. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort waarvoor de examencommissie is ingesteld
    d. Het aantal leden dat zitting heeft in de examencommissie is oneven en bedraagt ten minste 3. Het bevoegd gezag, de directeur en leden van de MR mogen geen deel uitmaken van deze commissie.

Artikel 22: Examensecretaris

1. De examensecretaris draagt zorg voor het volgens de wettelijke regels verlopen en de organisatie van de schoolexaminering en de centrale examens. De taken van de examensecretaris zijn onder meer:
    a. Het ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
    b. Het ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
    c. Het ondersteunen van de directeur bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
    d. Het vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
    e. Het tekenen van de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten;
    f. Het tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen;
2. Voor aanvullende taken van de examensecretaris stelt de directeur een taakomschrijving vast.
3. De examensecretaris en de plaatsvervangend examensecretaris worden door de directeur uit het personeel aangewezen.

Artikel 23: Onvoorziene gevallen

1. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur.

4. Regeling centraal examen 2026 – 2027 [6]

Artikel 24: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een getal met één decimaal lopende van 1,0 tot en met 10,0 (zie artikel 8).
2. In afwijking van het eerste lid, moet het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld zijn met '*voldoende*' of '*goed*'[7].
3. Op de cijferlijst worden alle vakken vermeld die als zelfstandig vak becijferd worden, evenals het profielwerkstuk.
4. Voor de bepaling van de uitslag worden de eindcijfers voor het profielwerkstuk, CKV en maatschappijleer rekenkundig gemiddeld in het combinatiecijfer. Ten aanzien van het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende delen hiervan (dus de cijfers voor de desbetreffende vakken en het profielwerkstuk) geen van alle lager mogen zijn dan een 4. Indien een kandidaat vrijstelling heeft voor één of meer van deze vakken (bijvoorbeeld omdat een vwo-kandidaat al in het bezit is van een havodiploma en op grond daarvan vrijstelling heeft voor CKV; of omdat een vwo-kandidaat het vak Latijn volgt en op grond daarvan vrijgesteld is van CKV), wordt het combinatiecijfer bepaald door de overgebleven vakken rekenkundig te middelen.
5. Het cijfer voor de vakken Kunst (muziek), Kunst (drama), Kunst (beeldende vormgeving) is het gewogen gemiddelde van de schoolexamencijfers die behaald zijn voor Kunst algemeen (10%) en de schoolexamencijfers voor de specifieke onderdelen (muziek, drama en beeldende vormgeving; 90%).

Artikel 25: Eindbeoordeling

1. De eindbeoordeling van het examen (SE en CE) wordt uitgedrukt in hele cijfers op de schaal van 1 tot en met 10, of met de aanduiding 'onvoldoende, 'voldoende' of 'goed'.
2. Als een vak een schoolexamen en een centraal examen (CE) kent, is het eindcijfer het rekenkundig gemiddelde van het SE-cijfer en het CE-cijfer. Is dit cijfer niet een geheel getal, dan wordt het afgerond tot een geheel getal.
3. Als een vak geen CE kent, dan wordt het cijfer voor het schoolexamen afgerond op een geheel getal.
4. Als onderdelen van het examen niet centraal worden getoetst en in het schoolexamen geen cijfer krijgen (LO), dan wordt in het geval van LO de kwalificatie 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed' gegeven.[8]

Artikel 26: Uitslag

Aan het centraal examen (CE) mag worden deelgenomen, nadat het schoolexamen is afgerond. Dat betekent dat de onderdelen die becijferd worden, van een cijfer moeten zijn voorzien en dat het vak lichamelijke opvoeding de kwalificatie '*voldoende' of* '*goed'* moeten hebben.

1. Een examenkandidaat is geslaagd als de kandidaat het centraal examen (binnen één schooljaar) heeft afgelegd en
   a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het Centraal Examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is en
   b. alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
   c. er één eindcijfer 5 is behaald en alle overige eindcijfers 6 of hoger zijn, of
   d. er één eindcijfer 4 is behaald en voor de overige vakken als eindcijfers 6 of meer zijn behaald en het gemiddelde van alle eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt of
   e. er tweemaal een 5 òf één 4 en één 5 behaald zijn en voor de overige vakken als eindcijfers 6 of meer zijn behaald en het gemiddelde van alle eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt.
   f. voldaan heeft aan de kernvakkenregel:
      - Havo: bij de eindcijfers mag niet meer dan één onvoldoende (ten minste een 5) voorkomen in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde; indien de leerling geen wiskunde heeft geldt deze regel alleen voor Nederlands en Engels.

[6] Voor wat betreft de regels van het Centraal Examen wordt verwezen naar het boekje 'Informatie Centraal Examen havo/vwo' dat aan de leerlingen wordt uitgedeeld.
[7] Zie voor de consequenties van een beoordeling met 'onvoldoende' artikel 26
[8] Zie voor de consequenties van een beoordeling met 'onvoldoende' artikel 26

- Vwo: bij de eindcijfers mag niet meer dan één onvoldoende (tenminste een 5) voorkomen in de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.

2. In aanvulling op het eerste lid geldt bovendien dat
   a. het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel moeten zijn beoordeeld met '*voldoende*' of '*goed*'.
   b. voor geen van de onderdelen van het combinatiecijfer lager dan het eindcijfer 4 is behaald.

3. Een examenkandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen havo als:
   a. het gemiddelde van de eindcijfers minimaal een 8,0 is.
   b. geen eindcijfer lager is dan een 6.
   c. voor de bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.
   d. het combinatiecijfer mag niet lager zijn dan 6, maar de samenstellende onderdelen mogen wel lager zijn dan 6.

   Een examenkandidaat is cum laude geslaagd voor het eindexamen vwo als:
   a. het gemiddelde van de eindcijfers minimaal een 8,0 is.
   b. geen eindcijfer lager is dan een 7.
   c. voor de bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 6 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.
   d. het combinatiecijfer mag niet lager zijn dan 7, maar de samenstellende onderdelen mogen wel lager zijn dan 7.

Artikel 27: Herkansing

1. Nadat de einduitslag van het examen is vastgesteld, heeft elke kandidaat het recht om voor één vak het betreffende onderdeel van het Centraal Examen te herkansen. Deze herkansing vindt plaats in het tweede of derde tijdvak.
   Een uitzondering geldt voor kandidaten die gespreid examen doen over twee schooljaren. Zij hebben recht op twee herkansingen in totaal: één herkansing per schooljaar. Een kandidaat mag alleen herexamen doen in een vak waarvoor in dat jaar eindexamen is afgelegd.
2. Indien een kandidaat gebruik wil maken van deze herkansingsmogelijkheid, vult de kandidaat daartoe het herkansingsstrookje in dat zich onderaan de uitgereikte voorlopige cijferlijst bevindt, ondertekent deze en overhandigt deze aan de examensecretaris.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde CE geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Indien een kandidaat één of meer onderdelen van het Centraal Examen door ziekte of andere zwaarwegende redenen heeft gemist, mag de kandidaat dat (deze) in het tweede of derde tijdvak doen. Dit na de inspectie gehoord te hebben en ter beoordeling aan het bevoegd gezag.

Artikel 28: Recht op inzage en bewaartermijn centraal examen

1. Het werk van het centraal examen wordt, met opgaven en beoordeling, gedurende zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Het gemaakte werk wordt niet meegegeven, ook niet in kopie. Wel heeft de kandidaat en de ouders of wettelijke vertegenwoordigers recht op inzage van het examenwerk. Indien de kandidaat hier gebruik van wenst te maken, treedt het protocol inzage in beoordeeld examenwerk en bezwaar tegen toegekende score (bijlage 1) in werking.

Bijlage 1: protocol inzage in beoordeeld examenwerk en bezwaar tegen toegekende score

1. Recht op inzage
   Iedere examenkandidaat heeft recht op inzage in het zelfgemaakte examenwerk. De kandidaat dient hiertoe een schriftelijk verzoek in bij de directeur.[9] Indien de kandidaat examenwerk van meerdere vakken wenst in te zien moet de kandidaat voor ieder vak een afzonderlijk verzoek indienen. Het recht op inzage vervalt indien:
   a. De kandidaat niet op het afgesproken moment aanwezig is;
   b. De kandidaat na aanvang van tijdvak 2 een examen van tijdvak 1 wenst in te zien;
   c. In het geval de kandidaat een examen van tijdvak 2 wenst in te zien, er vijf werkdagen zijn verstreken na de bekendmaking van de uitslag van tijdvak 2;
   d. De kandidaat reeds inzage heeft gehad in het betreffende examenwerk.

2. Procedure inzage in examenwerk
   De directeur kan toestemming geven tot inzage in het gemaakte examenwerk, of dit aan de examensecretaris mandateren. Zodra er toestemming wordt gegeven, kan er een inzagemoment worden georganiseerd onder de volgende voorwaarden:
   a. De directeur of de examensecretaris draagt er zorg voor dat de inzage geschiedt onder toezicht van een vertegenwoordiger van de school, niet zijnde de eerste corrector. De eerste corrector is zelf niet aanwezig bij de inzage om eventuele discussie ter plekke te voorkomen. Er vindt dan ook geen toelichting of uitleg plaats van de keuzes en overwegingen die ten grondslag liggen aan de beoordeling.
   b. De examendocent voorziet de kandidaat (en de eventuele begeleider(s)) van de opgaven, een kopie van het eigen werk, de toegekende score en het correctievoorschrift. De kandidaat krijgt een kopie van het eigen werk om aanpassingen in het origineel te voorkomen. Al het materiaal wordt na de inzagezitting weer ingenomen. Het is de kandidaat wel toegestaan om op aparte vellen papier aantekeningen te noteren.
   c. Het is de kandidaat (en eventuele begeleider(s)) niet toegestaan om mobiele telefoons, computers, camera's, memorecorders en andere informatie- en communicatiemiddelen mee te nemen.
   d. Er wordt geen uitspraak gedaan of oordeel uitgesproken over de rol van de tweede corrector. Er worden geen contactgegevens van de tweede corrector gedeeld met de kandidaat.
   e. Indien inzage voor meerdere kandidaten in dezelfde ruimte tegelijkertijd wordt georganiseerd, dient er voorkomen te worden dat er contact tussen de kandidaten plaatsvindt.

3. Bezwaar tegen beoordeling
   Indien de kandidaat van mening is aannemelijk te kunnen maken dat er een aanwijsbare fout bij de beoordeling is gemaakt, wordt er als volgt gehandeld:
   a. De kandidaat zet (zijn/haar argumenten over) de vermeende fout(en) op papier. Dit document wordt aangeboden de directeur.
   b. Op verzoek van de directeur kijkt de examinator (de eerste corrector) op basis van de argumenten van de kandidaat naar het centraal-examenwerk en de score en bepaalt of de beantwoording van de vraag mogelijk in aanmerking komt voor een andere beoordeling. Indien de eerste corrector inderdaad van mening is dat dit het geval is, volgt stap c. Alleen de door de kandidaat aangedragen kwestie kan in aanmerking komen voor een eventuele herbeoordeling. De score van de overige antwoorden blijft staan. Er vindt dus geen herbeoordeling van andere delen van het examenwerk plaats. Indien de eerste corrector van mening is dat de vraag niet in aanmerking komt voor een andere beoordeling, wordt de kandidaat door de directeur geïnformeerd.
   c. De examinator (de eerste corrector) neemt contact op met de gecommitteerde (de tweede corrector), geeft aan welke argumenten de kandidaat naar voren heeft gebracht en waarom de eerste corrector dit een goede reden vindt voor het openbreken van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de

correctoren hierover een gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit overleg wordt schriftelijk vastgelegd en wordt toegezonden aan de directeur met afschrift aan de tweede corrector. Dit kan desgewenst in een e-mail.

d. Indien er overeenstemming is tussen de eerste en de tweede corrector over het aanpassen van de score, neemt de directeur contact op met de onderwijsinspectie. Het nieuw vastgestelde cijfer wordt pas definitief als de inspectie heeft vastgesteld dat er geen sprake is van oneigenlijke druk om de score te veranderen. Pas als het cijfer definitief is, wordt de kandidaat hierover door de directeur geïnformeerd.
e. Indien er overeenstemming is tussen de eerste en de tweede corrector over het ongewijzigd laten van de score, wordt de kandidaat door de directeur geïnformeerd.
f. Indien er geen overstemming is tussen de eerste en de tweede corrector wordt er melding gemaakt aan de onderwijsinspectie, die een derde onafhankelijke corrector aan kan wijzen.
g. Wanneer de kandidaat het niet eens is met het genomen besluit, rest hem of haar alleen nog de gang naar de burgerlijke rechter. Uit jurisprudentie blijkt dat de rechter bij de behandeling van examengeschillen zich primair richt op de gevolgde procedures en zich niet mengt in de beoordeling van het gecorrigeerde examenwerk.

4. <u>Overleg tussen eerste corrector en kandidaat</u>

In de praktijk zal bezwaar tegen toegekende scores weinig voorkomen. De kandidaat zal vooral het doel hebben om zich inhoudelijk zo goed mogelijk op een herkansing voor te bereiden. In dat geval is het goed gebruik dat de eerste corrector punten van verbetering bespreekt met de kandidaat. Het is hierbij van belang dat voorkomen wordt dat de scores van het reeds gemaakte examenwerk onderwerp van gesprek worden. Het is daarom niet mogelijk dat examenwerk (of een kopie daarvan) letterlijk wordt gedeeld met de kandidaat. Het is aan de eerste corrector om mogelijkheden te vinden om fouten te benoemen / punten van verbetering aan te dragen / aanwijzingen te geven, zonder dat het letterlijke gemaakte examenwerk onder ogen komt van de kandidaat.

[9] Onder de directeur w ordt verstaan: de rector van Het Hogeland College of de namens deze daartoe gemandateerde. In het geval van inzage in examenw erk is de conrector de hiertoe gemandateerde.